

אוניית המעפילים "חנה סנש"

עליית יהודים לארץ-ישראל הייתה תנאי בסיסי למימוש חזון הציונות המושג "העפלה" (וחלופותיו - 'עלייה בלתי ליגאלית' או 'עלייה ב') ציין את הדבקות בקיום העלייה גם בניגוד לרצון בריטניה, המעצמה השלטת בארץ ישראל לפני הקמת המדינה. מפעל ההעפלה המחיש את נחישות היישוב היהודי בארץ, התנועה הציונית בעולם והפליטים עצמם, רובם ניצולי השואה, להיאבק על הזכות לעלייה חופשית וללחום על הזכות להגיע לארץ-ישראל.

להעפלה נודע תפקיד מכריע במאבקם של היישוב והתנועה הציונית נגד מדיניות בריטניה, מאבק שהביא בסופו להקמת מדינת ישראל. הגוף שהופקד על מפעל ההעפלה מטעם הסוכנות-היהודית היה 'המוסד לעליה ב', בראשותו של שאול מאירוב (אביגור). כ- 75,000 מעפילים ניסו להגיע- ארצה באותה תקופה, באופן בלתי חוקי במסגרת ההעפלה, ורק כ-10,000 מהם הצליחו. לפלמ"ח הייתה מעורבות רבה במתרחש במאבק ההעפלה, כחלק מפעילותו הכוללת בעימות עם הבריטים ובמאבק על הקמת מדינת ישראל. לפלמ"ח הייתה אחריות להיבטים הצבאיים שנכרכו במפעל ההעפלה, כלומר: ניהול פעולות ההתחמקות של אוניות המעפילים מהצי הבריטי בלב ים, התנגדות לגירושם של המעפילים, הורדת המעפילים והובלתם למקומות מבטחים, וחבלה בכלי שייט ובמיתקנים בריטיים שעסקו בהכשלת ההעפלה.

אוניית המעפילים "חנה סנש" (על שם הצנחנית השליחה שנתפסה ונרצחה בהונגריה בנובמבר 1944) הוכנה לקראת הפלגתה לארץ בנמל גינואה, באיטליה, בידי אנשי פלמ"ח.

80 שנה לפלמ"ח

"חנה סנש" הפליגה ב- 14 בדצמבר 1945 מנמל גינואה, כשעליה 252 מעפילים. בעת ההפלגה שררה דממת אלחוט עקב בעיות קשר. קשר ראשון עם הארץ נוצר רק ארבעה ימים לפני תום המסע. האונייה הגיעה לחוף נחל געתון בנהריה ב- 25 בדצמבר. מועד הנחיתה תוכנן לליל חג המולד, מתוך הנחה שבאותו לילה יהיו אנשי המשטרה הבריטית בגילופין והשמירה על החוף תהיה רופפת.

הרוח והגלים הגבוהים סחפו את האונייה והיא נתקעה בסלעים, מרחק 30 מטר מהחוף. עקב מזג האוויר הסוער, נכשלו הניסיונות להוריד את המעפילים באמצעות סירות. אנשי הפל"ם, פעילי 'המוסד לעליה ב', בני נוער של 'הפועל' נהריה ותושבים מהסביבה נחלצו להעביר את המעפילים אל החוף בעזרת חבלים. כוח אבטחה של אנשי הגדוד הראשון של הפלמ"ח איבטח את אתר הנחיתה עד להשלמת מבצע ההורדה שנמשך כחמש שעות.

המעפילים פוזרו בשלום ביישובי האזור. כוחות הביטחון הבריטים לא הפריעו במהלך ההורדה. "חנה סנש" שנטתה על צידה, טבעה לאחר השלמת מבצע החילוץ, ועימה אחת המעפילות שנשכחה בחדר החולים באונייה.

"חנה סנש" הייתה אוניית המעפילים הראשונה שהפליגה לארץ-ישראל לאחר שכוחות הביטחון הבריטים הידקו את הסגר על חופיה, ומבחינה זו היא נחשבת לאונייה הראשונה שפרצה את הסגר.

